

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel./fax 81 467 91 27, 81 534 07 81

Lublin, 9 stycznia 2019 r.

RIO – II – 600/46/2018

Pan Adam Wal
Wójt Gminy
22 - 413 Nielisz 279

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 21 września do 29 października 2018 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Nielisz. Protokół kontroli podpisano 15 listopada 2018 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu lub o incydentalnym charakterze – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie ogólnoorganizacyjnym:

1.1. Zatrudnianie (w okresie od 1.01.2015 r. do 28.02.2017 r.) na stanowisku „pełniący obowiązki” kierownika jednostki, nieprzewidzianego przepisami prawa. Niepodjęcie czynności zmierzających do rozwiązania z umowy o pracę, mimo posiadania informacji o prowadzeniu działalności gospodarczej przez tę osobę – str. 3-4 protokołu.

Pracowników samorządowych zatrudniać na stanowiskach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936), mając na uwadze, że przepisy te nie przewidują stanowiska „pełniący obowiązki”.

W przypadku uzyskania informacji o prowadzeniu działalności gospodarczej przez kierownika gminnej jednostki organizacyjnej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, z wyjątkiem działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego, najpóźniej po upływie miesiąca od dnia powzięcia tej informacji podejmować czynności mające na celu rozwiązanie umowy o pracę, stosownie do przepisów art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U z 2017 r. poz. 1393), w związku z przepisami art. 4 pkt 6 tej ustawy.

2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

- 2.1. *Niekompletne opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w wyniku nieokreślenia aktualnej wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji oraz niesporządzenia opisu funkcji służącej do obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz skutków zwolnień z opodatkowania, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP – str. 5 i 28 protokołu.*

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, przez określenie aktualnej wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji oraz opisanie funkcji służącej do wyliczania skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz skutków zwolnień z opodatkowania, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.).

- 2.2. *Dokonanie zapisu niezgodnie z rzeczywistym przebiegiem operacji, skutkujące nieujęciem w księgach rachunkowych na koniec 2017 r. zobowiązania (w kwocie 362,88 zł, które wykazano w sprawozdaniu Rb-28 S) – str. 7, 25 i 26 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać w sposób odzwierciedlający stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 20 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze przepisy § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 109 z późn. zm.).

- 2.3. *Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” – w zakresie dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – w podziale na przedsiębiorców oraz dokonywanie na tym koncie przypisu należności w wysokości dokonanych wpłat – str. 9 protokołu.*

Prowadzić ewidencję analityczną do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” – w zakresie dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – w podziale na poszczególnych przedsiębiorców oraz dokonywać na tym

koncie przypisu należności z tego tytułu, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości i zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”, celem umożliwienia kontroli terminowości wpłat, mając na uwadze przepisy art. 18 ust. 12 pkt 5, ust. 12a i ust. 12b ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.).

- 2.4. *Ujęcie – w ewidencji analitycznej do konta 011 „Środki trwałe” – w jednej pozycji odrębnych obiektów środków trwałych (gruntów) – str 10 protokołu.*

Ewidencję analityczną środków trwałych prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie ich wartości początkowej, ujmując każdy obiekt w oddzielnej pozycji, zgodnie z przepisami zawartymi w części „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. z 2016 r. poz. 1864), w związku z przepisami art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. 2018 r. poz. 997 z późn. zm.).

- 2.5. *Nieujęcie na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” wszystkich wartości niematerialnych i prawnych – str. 11 protokołu.*

Księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, odzwierciedlając w nich stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Składniki majątku, o których mowa w przepisach art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości, ujmować na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 2.6. *Niezachowanie zasady ciągłości bilansowej w zakresie niektórych kont. Niezapewnienie automatycznej kontroli przenoszenia obrotów i sald – str.12-15 protokołu.*

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 5 ust.1 ustawy o rachunkowości.

Prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu komputera – zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów lub sald, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 5 tej ustawy.

2.7. *Nieprawidłowe ewidencjonowanie prawnego zaangażowania wydatków budżetowych roku bieżącego – str. 15-16 protokołu.*

Ewidencję zaangażowania wydatków budżetowych prowadzić na bieżąco, ujmując na stronie Ma konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.8. *Przypadki dokonywania zapisów na koncie 133 „Rachunek budżetu” niezgodnie z księgowością banku – str. 17 protokołu.*

Zapisów na koncie 133 „Rachunek budżetu” dokonywać na podstawie dokumentów bankowych, zachowując pełną zgodność zapisów między jednostką a bankiem, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.9. *Naruszenie porządku systematycznego przy ewidencjonowaniu operacji gospodarczych – str. 17-20 protokołu.*

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

a) operacje dotyczące wypłat prowizji sołtysom, wynagrodzenia członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wynagrodzenia wypłacanego kontrahentom na podstawie umów o dzieło – ewidencjonować na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,

b) operacje związane z naliczaniem i spłatą odsetek od kredytów i pożyczek, ujmować:

– naliczenie przez bank odsetek:

* w księgach rachunkowych budżetu:

Wn 909 „Rozliczenia międzyokresowe”

Ma 260 „Zobowiązania finansowe” (pożyczka)

lub

Ma 134 „Kredyty bankowe” (kredyt),

* w ewidencji księgowej jednostki:

Wn 751 „Koszty finansowe”,

Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

– spłata odsetek:

* w księgach rachunkowych budżetu:

Wn 902 „Wydatki budżetowe”,

Ma 133 „Rachunek budżetu”

i równolegle:

Wn 260 „Zobowiązania finansowe” lub Wn 134 „Kredyty bankowe”,
Ma 909 „Rozliczenia międzyokresowe”,

* w ewidencji księgowej jednostki:

Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

c) wpłaty dochodów z tytułu podatków i opłat, w sytuacji gdy bank obciążył rachunek bieżący osoby zobowiązanej w poprzednim okresie sprawozdawczym, a są objęte wyciągiem bankowym rachunku budżetu w następnym okresie sprawozdawczym, ewidencjonować:

- pod datą obciążenia rachunku bankowego osoby zobowiązanej, wyłącznie w ewidencji Urzędu Gminy zapisami:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (konto analityczne banku),

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (konto analityczne osoby zobowiązanej),

- pod datą faktycznego wpływu dochodów na rachunek bankowy budżetu:

* w ewidencji budżetu:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 901 „Dochody budżetu”,

* w ewidencji Urzędu Gminy:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (konto analityczne banku),

w związku z przepisami § 17 ust. 1 pkt 1 i 4, ust. 2 pkt 2 lit. g oraz § 21 pkt 2 lit. g rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208 poz. 1375),

d) ujmować w księgach rachunkowych operacje dotyczące wypłaty i rozliczenia zaliczek udzielanych pracownikom na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”,

e) wpłaty należności z tytułów cywilnoprawnych ujmować pod datą ich faktycznego wpływu na rachunek bankowy, zapisami:

* w ewidencji budżetu:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 901 „Dochody budżetu”,

* w ewidencji jednostki:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w Załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.10. *Nieterminowy zwrot wniesionego w pieniądzu wadium w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego – str. 21 protokołu.*

Zwrotu wadium, wniesionego w pieniądzu w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, dokonywać niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej, a wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza – niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jego wniesienia żądano, zgodnie z przepisami art. 46 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.).

2.11. *Nieujęcie – w księgach rachunkowych 2018 r. – należności jednostki z tytułu naliczonej kary umownej – str. 21-22 protokołu.*

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

2.12. *Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości za 2017 r., w tym:*

a) *przyjęcie od kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej sprawozdania Rb-27S, w którym wykazano dochody i należności (w części należnej budżetowi gminy) dotyczące realizacji zadań związanych z funduszem alimentacyjnym i wydawaniem duplikatu dokumentu oraz sprawozdania Rb-27ZZ, w którym wypełniono kolumnę „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”,*

b) *w zakresie sprawozdania jednostkowego Rb-27S:*

- *niewykazanie danych dotyczących skutków obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg i zwolnień oraz decyzji wydanych przez organ podatkowy, a w konsekwencji wykazanie tych danych w sprawozdaniu zbiorczym na podstawie ewidencji podatkowej,*
- *niewykazanie dochodów i należności związanych z realizacją zadań zleconych (dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wydawania duplikatu dokumentu),*
- *wykazanie nieprawidłowych kwot dochodów otrzymanych z tytułu dochodów pobieranych przez urzędy skarbowe na rzecz gminy oraz z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa,*

c) *wykazanie – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N – zawyżonej kwoty depozytów na żądanie (o 96.179,28 zł),*

d) *wykazanie – w bilansie z wykonania budżetu gminy – odsetek od pożyczki w niewłaściwej pozycji, a w informacjach uzupełniających bilansu Urzędu Gminy – zawyżonej kwoty umorzenia pozostałych środków trwałych – str. 22-26, 32 protokołu.*

Sprawdzać pod względem formalno-rachunkowym sprawozdania składane przez kierowników jednostek organizacyjnych, stosownie do przepisów § 9 ust. 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Poinformować kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy

Spółecznej o obowiązku wykazywania danych dotyczących dochodów budżetu państwa, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, wyłącznie w sprawozdaniu Rb-27ZZ „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami” oraz niewykazywania w tym sprawozdaniu danych w kolumnie „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do powołanego rozporządzenia.

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego”:

- wykazywać dane dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg i zwolnień oraz decyzji wydanych przez organ podatkowy oraz związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami – w § 2360 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami” – w takiej samej wysokości jak w sprawozdaniu Rb-27ZZ „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami”, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 - 11 i § 6 ust. 4 i 5 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do powołanego rozporządzenia,
- wykazywać w kolumnie „Dochody otrzymane” – kwoty dochodów budżetowych pobieranych przez urzędy skarbowe na rzecz gminy oraz dotacji celowych, otrzymanych z budżetu państwa, które wpłynęły na rachunek bankowy gminy w okresie sprawozdawczym pomniejszone o dokonane zwroty, zgodnie z przepisami § 3 ust. 2 pkt 1 lit. c i ust. 5 pkt 3 cytowanej „Instrukcji...”.

Zbiornicze sprawozdania Rb-27S, w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” – jeżeli stan „depozytów na żądanie” ustalony zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773). jest ujemny (w wyniku pomniejszenia stanu środków o środki otrzymane na rachunek, które dotyczą wykonania zobowiązań przyszłego okresu sprawozdawczego (subwencję) oraz o środki otrzymane na rzecz innej jednostki, które podlegają zwrotowi w następnym kwartale (dotacje) i powiększenia o należności z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz dochodów zrealizowanych przez urzędy skarbowe otrzymane w styczniu następnego roku za rok poprzedni) – w wierszu tym wykazywać zero.

W sprawozdaniach finansowych – bilansie budżetu i Urzędu Gminy oraz informacji dodatkowej – zawierać informacje w zakresie ustalonym we wzorach tych sprawozdań, zawarty załącznikach nr 5, 7 i 12 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z przepisami § 23 ust. 3 pkt 1, ust. 4 i 9 tego rozporządzenia.

2.13. Sfinansowanie – występującego w 2017 r. deficytu budżetu gminy – ze środków oświatowej subwencji ogólnej, otrzymanej na styczeń 2018 r. – str. 27 protokołu.

Deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego finansować przychodami pochodzącymi ze źródeł, wskazanych w przepisach art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 czerwca 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

2.14. Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2017 r. – skutków decyzji w sprawie umorzenia zaległości w podatku leśnym w wierszu „podatek rolny” – str. 31 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać – we właściwych wierszach – kwoty stanowiące rzeczywiste skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, stosownie do przepisów §3 ust. 1 pkt 11 w związku z przepisami § 7 ust. 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

2.15. Nieprawidłowości w zakresie inwentaryzacji, polegające na :

- wskazaniu w instrukcji inwentaryzacyjnej nieprawidłowej metody inwentaryzacji zobowiązań,
- zininwentaryzowaniu należności od kontrahentów prowadzących księgi rachunkowe nieprawidłową metodą,
- przeprowadzeniu inwentaryzacji wartości niematerialnych i prawnych przez porównanie zapisów kont syntetycznych i analitycznych – str. 33 protokołu.

Dokonać zmian przepisów wewnętrznych, ustalając w nich – jako metodę inwentaryzacji zobowiązań – porównanie danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników oraz stosować tę metodę w zakresie inwentaryzacji wartości niematerialnych i prawnych, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Inwentaryzację należności od kontrahentów prowadzących księgi rachunkowe przeprowadzać drogą uzyskania potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach jednostki stanu tych aktywów, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

3. W zakresie budżetu gminy:

3.1. W zakresie dochodów budżetowych:

3.1.1. Nieujęcie – w ewidencji podatkowej nieruchomości – powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych, wynikającej z informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz wprowadzenie do tej ewidencji innej powierzchni gruntów (zwolnionych z opodatkowania podatkiem rolnym uchwałą Rady Gminy), niż wynikająca z deklaracji – str. 29, 30, 39 protokołu.

Ująć w ewidencji podatkowej nieruchomości powierzchnię użytkową budynków mieszkalnych, należących do osób fizycznych i powierzchnię gruntów, wynikającą z informacji i deklaracji podatkowych, zwolnionych z podatku od nieruchomości/rolnego uchwałami Rady Gminy, stosownie do przepisów art. 7a ust. 2 i art. 7b ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1445 z późn. zm.) w związku z § 5 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a oraz ust. 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie ewidencji podatkowej nieruchomości (Dz. U. Nr 107 poz. 1138), celem prawidłowego wykazania danych w zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień w sprawozdaniu Rb-PDP, a w zakresie podstawy opodatkowania zwolnionej z podatku od nieruchomości/rolnego – w sprawozdaniu podatkowym w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego (SP-1).

3.1.2. Nieopodatkowanie – w latach 2017-2018 – podatkiem od nieruchomości:

- *pomieszczeń gminnych, będących w posiadaniu gminnej jednostki organizacyjnej oraz gruntów gminnych wdzierżawionych osobom fizycznym na cele prowadzenia działalności gospodarczej,*
- *budynków i gruntów oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „Ba” (tereny przemysłowe), należących do osoby prawnej – str. 35-37 protokołu.*

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem od nieruchomości, dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją geodezyjną, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2101 z późn. zm.).

Podatkiem od nieruchomości opodatkowywać posiadaczy gminnych nieruchomości lub ich części, na podstawie zawartej umowy, stosownie do przepisów art. 2 ust. 1 pkt 2 i art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Grunty i budynki, będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawek dla tych kategorii nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 oraz art. 1a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz pkt 2 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 2a tej ustawy.

Opodatkować podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązania podatkowego i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800 z późn. zm.).

3.1.3. *Przypadki niesprawdzania/nieprawidłowego sprawdzania deklaracji podatkowych, o czym świadczy:*

- *niewyjaśnienie zasadności opodatkowania w 2016 r. części gruntów, oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „Ba” (tereny przemysłowe), związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki dla gruntów „pozostałych”,*
- *wykazanie w deklaracji na podatek rolny innej powierzchni gruntów (zwolnionych z opodatkowania na podstawie uchwały Rady Gminy) niż wynikająca z umowy użyczenia,*
- *niewezwanie podatników do złożenia deklaracji (korekty deklaracji) na podatek od nieruchomości/rolny, w związku z niewykazaniem posiadanych gruntów, zwolnionych z opodatkowania uchwałami Rady Gminy lub wykazaniem nieprawidłowej ich powierzchni,*
- *niewezwanie podatnika do złożenia korekty deklaracji na podatek od nieruchomości na 2017 r., w związku z niewykazaniem w niej budynku, zwolnionego z podatku uchwałą Rady Gminy,*
- *niewyjaśnienie zasadności zastosowanego ustawowego zwolnienia z podatku dla budynku, będącego w posiadaniu gminnej jednostki organizacyjnej,*
- *przeniesienie obowiązku podatkowego w podatku od nieruchomości z właściciela nieruchomości na ich posiadacza,*
- *opodatkowanie użytków rolnych, nieużytków i lasów podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki dla „gruntów pozostałych”,*
- *opodatkowanie podatników podatku od środków transportowych pojazdów na podstawie niekompletnie wypełnionych deklaracji – str. 36, 40-43, 52, 53 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia – w wyznaczonym terminie – niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

W sytuacji gdy złożona przez podatnika deklaracja zawiera błędy rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, postępować w sposób przewidziany przepisami art. 274 § 1 i 2 tej ustawy.

Grunty oznaczone w ewidencji geodezyjnej symbolem „Ba”, związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, opodatkowywać stawką właściwą dla tej kategorii nieruchomości, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a, w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 2a tej ustawy.

Budynki lub ich części opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem właściwej stawki, stosownie do przepisów art. 2 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Podatkiem od nieruchomości opodatkowywać właściciela nieruchomości, stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a ich posiadacza – wyłącznie w sytuacjach wskazanych w przepisach art. 3 ust. 1 pkt 4 tej ustawy.

Doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi ewidencji gruntów, mając na uwadze przepisy art. 21 ust. 1 Prawa geodezyjnego i kartograficznego, przy czym grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako:

- użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza – opodatkowywać podatkiem rolnym, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892 z późn. zm.), zaś użytki rolne, zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza – opodatkowywać podatkiem od nieruchomości, stawką dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, w związku z art. 2 ust. 2 i art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
- nieużytki, zwalniać z podatku od nieruchomości, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, stosownie do przepisów art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
- lasy opodatkowywać podatkiem leśnym, z wyjątkiem lasów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, stosownie do przepisów art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1821 z późn. zm.).

W przypadku środków transportowych stanowiących zespoły pojazdów – za podstawę opodatkowania przyjmować dopuszczalną masę całkowitą zespołu pojazdów, w związku z przepisami art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Ustalić, w ramach czynności sprawdzających deklaracje podatkowe, na podstawie przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej, prawidłową powierzchnię gruntów, będącą w posiadaniu gminnych jednostek organizacyjnych, wskazanych w protokole kontroli i sposób oznaczenia tych gruntów w ewidencji geodezyjnej oraz zasadność zastosowanego ustawowego zwolnienia z podatku dla budynku.

Rozważyć możliwość dokonywania kontroli podatkowych, celem ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania, stosownie do przepisów art. 281 Ordynacji podatkowej.

Uwzględniając powołane przepisy, prawidłowo opodatkować podatników wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

3.1.4. Nieprawidłowe sporządzenie deklaracji na podatek od nieruchomości przez Urząd Gminy na 2017 i 2018 r. przez opodatkowanie budowli niezwiązanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz niewykazanie gminnych gruntów i budynków niemieszkalnych (zwolnionych ustawowo z tego podatku) – str. 30, 43, 44 protokołu.

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu bądź zwolnieniu z tego podatku, w związku z przepisami art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, celem wykazania w sprawozdaniu Rb-PDP kwot stanowiących rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień, mając na uwadze przepisy art. 7 ust. 1 pkt 15 powołanej ustawy.

Budowle opodatkowywać podatkiem od nieruchomości, jeśli są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, stosownie do przepisów art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych; jeśli nie są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej – nie podlegają opodatkowaniu tym podatkiem (i wykazaniu w deklaracji).

3.1.5. Nieprawidłowe opodatkowanie gruntów i budynków lub ich części, należących do osób fizycznych, w tym:

- *opodatkowanie podatkiem rolnym gruntów zajętych na działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej, mimo ich zwolnienia z opodatkowania uchwałą Rady Gminy,*
- *podwójne opodatkowanie podatkiem od nieruchomości tych samych gruntów, oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „Bi” (inne tereny zabudowane), z zastosowaniem różnych stawek,*
- *nieopodatkowanie podatkiem rolnym gruntów, oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „W” (rowy), w wyniku ich oznaczenia w ewidencji podatkowej symbolem „N” (nieużytki),*
- *przeniesienie obowiązku podatkowego w podatku od nieruchomości z właściciela budynku na najemcę,*
- *niewyjaśnienie faktycznego sposobu wykorzystania gminnych gruntów, oznaczonych w ewidencji geodezyjnej jako nieużytki,*
- *opodatkowanie w 2016 r. podatkiem od nieruchomości innej powierzchni użytkowej gminnych lokali niż wynikająca z zawartych umów najmu, a w 2017 r. - za niewłaściwy okres,*
- *opodatkowanie osoby fizycznej na zasadach obowiązujących osoby prawne – str. 39, 45-48 protokołu.*

Grunty zajęte na działalność ochrony przeciwpożarowej, zwalniać z podatku rolnego, na podstawie postanowień § 1 pkt 1 uchwały Nr XLIX/269/2018 Rady Gminy Nielisz z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku rolnego.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 Prawa geodezyjnego i kartograficznego. Grunty oznaczone w ewidencji geodezyjnej symbolem „Bi” związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki wskazanej w przepisach art. 5 ust. 1 pkt 1 lit a w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a grunty oznaczone w tej ewidencji symbolem „W” opodatkowywać podatkiem rolnym, stosownie do przepisów art. 1 i art. 4 ust. 7 pkt 2 ustawy o podatku rolnym.

Podatkiem od nieruchomości opodatkowywać właściciela budynku, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Podatek od nieruchomości należny od osób fizycznych ustalać w drodze decyzji wymiarowej, stosownie do przepisów art. 6 ust. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Jeżeli w trakcie roku podatkowego zaistnieje zdarzenie mające wpływ na wysokość opodatkowania podatkiem od nieruchomości w tym roku, wysokość podatku zmieniać, poczynając od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło to zdarzenie, zgodnie z przepisami art. 6 ust. 3 powołanej ustawy.

Wyjaśniać – w ramach czynności sprawdzających informacje podatkowe – na podstawie przepisów art. 274a § 2 w związku z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej – faktyczny sposób wykorzystywania gruntów, celem ich prawidłowego opodatkowania.

Prawidłowo opodatkować podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązania podatkowego i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

3.1.6. Nieprawidłowości przy udzielaniu ulg i zwolnień ustawowych w podatku rolnym, w tym:

- *wskazanie – w decyzji w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej – nieprawidłowej wysokości tej ulgi,*
- *udzielanie ulg inwestycyjnych, mimo nieudokumentowania faktu zakończenia inwestycji,*
- *odbieranie oświadczeń od podatników - ubiegających się o zwolnienie z podatku rolnego z tytułu nabycia gruntów - które nie zostały złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania,*
- *udzielenie zwolnienia z podatku rolnego z tytułu nabycia gruntów, mimo niezłożenia wymaganego oświadczenia,*
- *wskazanie – w decyzji w sprawie udzielenia zwolnienia z podatku rolnego z tytułu nabycia gruntów – nieprawidłowej daty zakończenia stosowania zwolnienia – str. 50-52 protokołu.*

W decyzji w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej wskazywać prawidłową jej kwotę, odpowiadającą wysokości 25% udokumentowanych rachunkami nakładów inwestycyjnych poniesionych przez podatnika, stosownie do przepisów art. 13 ust. 2 ustawy o podatku rolnym w związku z art. 210 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej.

Ulgę inwestycyjną przyznawać po zakończeniu inwestycji, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 2 ustawy o podatku rolnym. Dokumentować fakt zakończenia inwestycji; dowodem może być np. notatka służbowa potwierdzająca zakończenie inwestycji albo złożone – na wniosek podatnika – oświadczenie.

W przypadku gdy dowodem potwierdzającym określone fakty jest – złożone na wniosek podatnika – oświadczenie, odbierać je pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, stosownie do przepisów art. 180 § 2 Ordynacji podatkowej.

W decyzjach w sprawie udzielenia zwolnienia z tytułu nabycia gruntów na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego, wskazywać prawidłową datę zakończenia stosowania zwolnienia, w związku z art. 210 § 1 pkt 5

Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy art. 12 ust. 1 pkt 4 lit. a i ust. 3 ustawy o podatku rolnym.

3.1.7. Nieprawidłowości w zakresie pomocy publicznej przy udzielaniu ulg i zwolnień ustawowych oraz umorzeniu zaległości podatkowych, polegające na:

- *udzieleniu ulgi inwestycyjnej, zwolnienia z podatku rolnego z tytułu nabycia gruntów oraz umorzeniu zaległości podatkowych, mimo niezłożenia wymaganych informacji w zakresie pomocy publicznej,*
- *wskazywaniu – w podstawie prawnej decyzji w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej oraz decyzji w sprawie umorzenia zaległości w podatku rolnym – niekompletnej podstawy prawnej ich wydania.*

Wskazanie – w sprawozdaniu o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie - niewłaściwej wartości udzielonej pomocy – str. 50-54, 90 protokołu.

Ulgę inwestycyjną udzielać po zebraniu informacji niezbędnych do udzielenia pomocy innej niż pomoc de minimis w rolnictwie, a zwolnienie z podatku rolnego z tytułu nabycia gruntów i umorzenie zaległości w podatku od nieruchomości/rolnym udzielać po zebraniu informacji niezbędnych do udzielenia pomocy de minimis w rolnictwie/de minimis, w związku z przepisami art. 37 ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 362), mając na uwadze, że do czasu przekazania – przez podmiot ubiegający się o pomoc – wymaganych informacji, pomoc nie może być udzielona temu podmiotowi, zgodnie z przepisami art. 37 ust. 7 powołanej ustawy.

W podstawie prawnej decyzji w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej wskazywać – obok przepisów krajowych – przepisy rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 01.07.2014, str. 1), a w podstawie prawnej decyzji w sprawie udzielenia ulgi w zapłacie podatku rolnego, stanowiącej pomoc de minimis w rolnictwie, wskazywać przepisy art. 67b § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej, w związku z przepisami art. 210 § 1 pkt 4 Ordynacji podatkowej i art. 13f ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym.

W sprawozdaniu o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie podawać prawidłową wartość udzielonej pomocy, mając na uwadze przepisy art. 32a ust.1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, zgodnie z wzorem, stanowiącym załącznik Nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 2017 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie oraz informacji o nieudzieleniu takiej pomocy (Dz. U. poz. 120).

3.1.8. Niesporządzanie i niepodawanie do publicznej wiadomości za 2017 r. wykazu osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym w zakresie podatków lub opłat udzielono ulg w zapłacie w kwocie przewyższającej łącznie 500 zł – str. 54 protokołu.

Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości – według stanu na koniec roku budżetowego, w terminie do 31 maja roku następnego – wykaz osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym w zakresie podatków lub opłat udzielono ulg, odroczeń, umorzeń lub rozłożono spłatę na raty w kwocie przewyższającej łącznie 500 zł wraz ze wskazaniem wysokości umorzonych kwot i przyczyn umorzenia, stosownie do przepisów art. 37 ust. 1 pkt 2 lit. f w związku z art. 38 ustawy o finansach publicznych.

3.1.9. Przypadki niewystawienia bądź niesystematycznego wystawienia tytułów wykonawczych podatnikom posiadającym zaległości podatkowe. Niezgłoszenie na listę wierzytelności zaległości w podatku od środków transportowych podatnika w upadłości – str. 55-58 protokołu.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1314 z późn. zm.).

W przypadku gdy zachodzi uzasadnione okolicznościami przypuszczenie, że zobowiązany dobrowolnie wykona obowiązek bez konieczności wszczęcia egzekucji administracyjnej, rozważać możliwość podjęcia działań informacyjnych, o których mowa w przepisach § 4 ust. 1 i 2 oraz § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1483).

Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Wyjaśnić, czy zaległości podatkowe z 2012 r. podatnika, wskazanego w protokole kontroli, uległy przedawnieniu, mając na uwadze przepisy art. 70 § 1 i § 4 oraz art. 59 § 1 pkt 9 Ordynacji podatkowej.

W przypadku ogłoszenia upadłości wobec podatnika posiadającego zaległości podatkowe, zgłaszać je sędziemu – komisarzowi w terminie określonym w postanowieniu o ogłoszeniu upadłości, na zasadach określonych w przepisach art. 236 i nast. ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 2344 z późn. zm.).

Ponadto:

- ustalić stan prawny gruntów, stanowiących wspólnoty gruntowe, wskazanych w protokole kontroli, mając na uwadze przepisy art. 8a - art. 81 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r.

- o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 703) – str. 37, 38 protokołu,
- w przypadku wniosku podatnika – posiadającego zaległości z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego – o umorzenie zaległości w podatku rolnym, rozważyć wyjaśnienie faktycznego zakresu przedmiotowego tego wniosku (tj. czy zamiarem podatnika było złożenie wniosku w sprawie umorzenia zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym czy tylko w podatku rolnym), mając na uwadze przepisy art. 167 § 1 w związku z art. 123 § 1 Ordynacji podatkowej, w myśl których do czasu wydania decyzji strona (a nie organ podatkowy) może skorzystać z uprawnienia do rozszerzenia lub zgłoszenia nowego żądania, a obowiązkiem organu podatkowego jest umożliwienie stronie – przed wydaniem decyzji – wypowiedzenie się co do zgłoszonego żądania – str. 54 protokołu.

3.1.10. Wskazywanie – w fakturach wystawianych najemcom lokali użytkowych – innego terminu zapłaty niż wynikający z zawartych umów najmu – str. 59 protokołu.

W fakturach – wystawianych najemcom lokali użytkowych – wskazywać termin płatności czynszu zgodnie z postanowieniami zawartych umów, mając na uwadze przepisy art. 669 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U z 2018 r. poz. 1025 z późn. zm.) i art. 68 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

3.1.11. Niepobieranie odsetek od nieterminowo wnoszonych należności z tytułu czynszu najmu, dzierżawy i dostawy wody – str. 60, 65 protokołu.

Od nieterminowo regulowanych należności cywilnoprawnych egzekwować odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego – odsetki ustawowe za opóźnienie, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 Kodeksu cywilnego, mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

3.1.12. Niepodejmowanie czynności mających na celu wyegzekwowanie zaległości z tytułu czynszu najmu, skutkujące przedawnieniem roszczeń (w wysokości 1.980,18 zł) – str. 60-62 protokołu.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległych należności cywilnoprawnych, nie dopuszczając do przedawnienia roszczeń, w związku z przepisami art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

3.2. W zakresie wydatków budżetowych:

3.2.1. Nieprawidłowe ustalenie daty nabycia prawa do nagród jubileuszowych, skutkujące ich wypłatą przed nabyciem prawa – str. 69-70 protokołu.

Do okresów pracy uprawniających do nagrody jubileuszowej wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, stosownie do przepisów art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1260 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy § 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 1990 r. o wliczaniu okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy (Dz. U. Nr 54 poz. 310).

Nagrodę jubileuszową przyznawać po nabyciu do niej prawa, tj. nie wcześniej niż w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody i wypłacać niezwłocznie, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 z późn. zm.).

3.2.2. Dokonanie wydatków w wysokości przekraczającej kwoty ustalone w planie finansowym Urzędu Gminy na 2017 r. (w dz 700 rozdz. 70005 § 4210 w dniach 15.03. i 24.03.2017 r. odpowiednio o kwotę 2.546 zł i 10.956,94 zł) – str. 73-74 protokołu.

Wydatków publicznych dokonywać w granicach kwot określonych w planie finansowym jednostki, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do przepisów art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Korzystać z uprawnień do dokonywania zmian w planie wydatków, wynikających z przepisów art. 257 powołanej ustawy oraz z upoważnień otrzymanych od Rady Gminy, na podstawie przepisów art. 258 ust. 1 pkt 1 ustawy.

3.2.3. Żądanie – w postępowaniu o udzielenie zamówienia na przebudowę budynku świetlicy wiejskiej w Ruskich Piaskach – złożenia przez wykonawcę, którego oferta oceniona została najwyżej, dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu dotyczących zdolności zawodowej w zakresie szerszym niż warunki określone przez zamawiającego, a w postępowaniu na świadczenie usługi przewozu uczniów – złożenia oświadczenia o treści niepotwierdzającej spełnianie wszystkich warunków udziału w postępowaniu, określonych przez zamawiającego – str. 82 i 88 protokołu.

Od wykonawców zamówień publicznych żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze, że informacje zawarte w oświadczeniu składanym z ofertą, stanowią wstępne potwierdzenie, że wykonawca nie podlega wykluczeniu i spełnia warunki udziału w postępowaniu, zgodnie z przepisami art. 25a ust. 1 pkt 1 w związku z art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, od wykonawcy, którego

oferta oceniona została najwyżej, żądać złożenia dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, o ile zostały one określone w ogłoszeniu o zamówieniu, stosownie do przepisów art. 26 ust. 2 w związku z art. 25 ust. 1 i art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

3.2.4. Niezawarcie – w protokole postępowania o udzielenie zamówienia na dostawy oleju opałowego – wszystkich wymaganych informacji oraz zawarcie informacji niezgodnych ze stanem faktycznym – str. 84-85 protokołu.

W protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zamieszczać – zgodne z rzeczywistym przebiegiem postępowania – wszystkie informacje wymagane przepisami art. 96 ust. 1 i 2 w związku z art. 9 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych i § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1128) oraz – w przypadku przetargu nieograniczonego – we wzorze protokołu stanowiącym załącznik nr 1 do tego rozporządzenia.

3.2.5. Ustalenie wartości szacunkowej zamówienia na dostawy oleju opałowego wraz z podatkiem od towarów i usług – str. 85 protokołu.

Wartość zamówienia ustalać jako całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy bez podatku od towarów i usług, stosownie do przepisów art. 32 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

3.2.6. Niewskazanie – w opisie przedmiotu zamówienia na świadczenie usługi przewozu uczniów – wymagań zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę, osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia – str. 88 protokołu.

W opisie przedmiotu zamówienia publicznego na usługi, określać wymagania zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia, jeżeli wykonanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917 z późn. zm.), stosownie do przepisów art. 29 ust. 3a ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze przepisy art. 36 ust. 2 pkt 8a tej ustawy.

3.3. W zakresie udzielonych dotacji:

3.3.1. Nieogłoszenie – w Biuletynie Informacji Publicznej – podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli na 2017 r. – str. 91 protokołu.

W przypadku udzielania dotacji dla przedszkola, ogłaszać w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o podstawowej kwocie dotacji i statystycznej liczbie uczniów w przedszkolach, zgodnie z przepisami art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2203 z późn. zm.).

3.3.2. Udzielenie dotacji na 2017 r. dla niepublicznego przedszkola w zawyżonej wysokości (o kwotę 4.013,08 zł), w wyniku niedokonania aktualizacji dotacji w październiku oraz nieuwzględnienia – przy obliczaniu dotacji na uczniów niepełnosprawnych – wszystkich wag przewidzianych na tych uczniów w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy – str. 92-93 protokołu.

Dotacji dla niepublicznego przedszkola, niebędącego przedszkolem specjalnym i niespełniającego warunków, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, udzielać na każdego ucznia w wysokości równej 75% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy, zgodnie z przepisami art. 17 ust. 3 tej ustawy.

Dotację na uczniów niepełnosprawnych obliczać uwzględniając wszystkie wagi, do których przypisany jest dany uczeń, w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w danym roku.

Dokonywać aktualizacji dotacji zgodnie z zasadami i w terminach określonych w przepisach art. 43-45 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

3.3.3. Niesprawdzenie danych przekazanych do systemu informacji oświatowej przez przedszkole niepubliczne, które były nieprawidłowe, co skutkowało otrzymaniem zawyżonej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na 2017 r. (o 47.886,82 zł) – str. 93-95 protokołu.

Dokonywać weryfikacji danych przekazanych do bazy danych systemu informacji oświatowej (SIO) przez szkoły i placówki oświatowe porównując je z danymi, którymi dysponuje gmina, w tym w związku z udzielaniem i rozliczaniem dotacji, stosownie do przepisów art. 50 ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1900 z późn. zm.) w związku z przepisami art. 28 ust. 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1530 z późn. zm.).

W przypadku stwierdzenia nieprawdziwości danych lub powzięcia wątpliwości co do ich prawdziwości, niezwłocznie przekazywać o tym powiadomienie do bazy danych SIO oraz informować szkołę lub placówkę oświatową, która przekazała te dane, o konieczności ich sprawdzenia, stosownie do przepisów art. 50 ust. 5 ustawy o systemie informacji oświatowej.

Dokonać zwrotu części oświatowej subwencji ogólnej otrzymanej w zawyżonej wysokości.

3.3.4. Niezamieszczenie – na stronie internetowej Urzędu – wyników otwartego konkursu ofert na wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu – str. 97 protokołu.

Wyniki otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych ogłaszać w sposób określony w przepisach art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450 z późn. zm.), w związku z przepisami art. 15 ust. 2j tej ustawy.

3.3.5. Dopuszczenie do otwartego konkursu ofert na realizację w 2017 r. zadania publicznego w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i rozpatrzenie – wbrew zastrzeżeniom zawartym w ogłoszeniu konkursu – oferty stowarzyszenia, w której przewidziano pokrycie z wkładu osobowego, kosztów które z uwagi na swój charakter nie mogły zostać sfinansowane w takiej formie – str. 97-98 protokołu

Rozpatrując złożone oferty w otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych przestrzegać zasad i warunków konkursu, określonych w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 pkt 2 i 5 w związku z art. 13 ust. 2 pkt 3 i 6 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

3.3.6. Przyjęcie sprawozdania z wykonania w 2017 r. zadania w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, które nie zawierało wszystkich wymaganych informacji. Niezakwestionowanie wydatków sfinansowanych przez stowarzyszenie ze środków dotacji przekraczających dopuszczalny w umowie udział dotacji w całkowitych kosztach zadania (o kwotę 3.107,60 zł) – str. 98-99 protokołu.

Egzekwować – od podmiotów realizujących zadania publiczne w trybie otwartego konkursu ofert ogłoszonego do dnia 1 marca 2019 – złożenie sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego zawierającego dane określone wzorem stanowiącym załącznik nr 5 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2016 r. poz. 1300 z późn. zm.), a po tej dacie – zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 5 do przepisy rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu Do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057), w związku z przepisami § 2 tego rozporządzenia.

Sprawdzać przestrzeganie przez dotowane podmioty zasad wykorzystania dotacji, określone w zawartych umowach, w związku z przepisami art. 16 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w tym zachowanie ustalonego w umowie udziału kwoty dotacji w całkowitych kosztach zadania publicznego, mając na uwadze, że naruszenie tych postanowień może skutkować pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości, w związku z przepisami art. 252 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

W sytuacji stwierdzenia pobrania dotacji w nadmiernej wysokości wydawać decyzję określającą kwotę zwrotu, zgodnie z przepisami art. 252 ust. 1 pkt 2, ust. 3 i 5 w związku z art. 60 pkt 1 i art. 61 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych.

Ponadto ustalając kwotę dotacji dla Centrum Integracji Społecznej stosować zasady określone w przepisach art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U z 2016 r. poz. 1828 z późn. zm.) – str. 91 protokołu.

4. W zakresie gospodarki mieniem:

4.1. *Niesporządzanie wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę lub najem – str. 103 protokołu.*

Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U z 2018 r. poz. 2204), mając na uwadze przepisy art. 35 ust. 1b tej ustawy.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Do wiadomości:

Rada Gminy Nielisz

Jacek Grządka

